

NBA NIEUWS

NBA publiceert 'Vernieuwingsagenda'

De NBA heeft op 23 april 2018 een 'Vernieuwingsagenda' gepubliceerd, als vervolg op het eerder dit jaar uitgebrachte visiedocument 'Een beroep met toekomst'. De nieuwe publicatie geeft invulling aan de visie van de sector voor de komende jaren.

Ook de Vernieuwingsagenda stelt het publiek belang van het accountantsberoep voorop en presenteert nieuwe initiatieven "om invulling te geven aan relevantie, kwaliteit en innovatie". De agenda gaat daarbij uit van de eerder in het visiedocument gepresenteerde vijf centrale thema's: maatschappelijke relevantie, onomstreden kwaliteit van het beroep, vernieuwende kracht, een lerend beroep als drijfveer voor beroepsontwikkeling en de accountantstitel als sterk merk.

Dashboard

Binnen drie jaar moet de kwaliteit van het beroep aantoonbaar op orde zijn. Onderdeel van de Vernieuwingsagenda is het introduceren van een 'Dashboard Accountancy', waarin de kwaliteitsprestaties van accountantskantoren zichtbaar moeten worden. Het dashboard wordt ingericht samen met de kantoren en richt zich zowel op de audit- als de non-auditpraktijk.

Opleiding en permanente educatie worden vernieuwd. Een project 'Groen & Grijs' gaat generaties verbinden om van elkaar te leren. In het kader van de opleiding wordt een 'Accountants Expertisecentrum' opgezet, "dat lessen opdoet uit toezichtbevindingen en dat kennis bundelt". Ook wordt extra aandacht gegeven aan het verbeteren van competenties van accountants op het gebied van projectmanagement en ICT. Het vertrouwde PE-systeem, gericht op het verzamelen van voldoende

PE-uren, wordt vervangen door een methodiek waarin accountants zelf hun ontwikkeling bijhouden en vastleggen in een 'PE-portfolio'.

Innovatie

In het kader van de innovatie wordt samenwerking gezocht met bedrijfsleven en universiteiten en stelt de beroepsorganisatie een innovatieagenda op. Ook wordt dit najaar een nieuwe werkgroep 'Accounttech' opgericht. Ook wil de NBA starten met een 'risicokaart', een database waarin de kennis van een grotere groep accountants kan worden ingevoerd en gedeeld.

In het kader van een 'sterk merk' moet beter worden benadrukt waar de accountant voor staat en moet het weer een beroep worden met een onbetwiste reputatie. Ook wil de beroepsorganisatie beter inzicht krijgen in toekomstige ontwikkelingen op de arbeidsmarkt, om daarop beter te kunnen inspelen.

Kleiner bestuur

De meeste initiatieven in het plan hebben betrekking op alle accountants. Op bestuursniveau wordt daarom gebroken met de traditionele verschillen tussen de

verschillende ledengroepen. De Vernieuwingsagenda gaat uit van een bestuur dat beperkt in omvang is en onafhankelijk fungeert van de diverse achterbannen.

De openbare praktijk wordt binnen de NBA gesplitst in twee aparte ledengroepen: voor oob-kantoren en voor de mkb-praktijk. Samen met de accountants in business en internal auditors/overheidsaccountants betekent dat vier ledengroepen voor actieve leden.

Het NBA-bureau moet daarbij zorgen voor verbinding en een voortrekkersrol vervullen in de vernieuwing van de sector, als een pro-actieve, datagedreven netwerkorganisatie, met een klein slagvaardig bestuur en met meer zelfstandige ledengroepen.

Budget

Plan is om de ALV van juni 2019 een kleiner bestuur van negen leden met aangepast profiel voor te leggen. Ook moeten dan de nieuw te vormen oob- en mkb-ledengroepbesturen operationeel zijn. Verder wil de NBA een 'raad van toekomst' instellen, een divers samengesteld forum van creatieve en innovatieve beroepsbeoefenaren, dat de invoering van het nieuwe beleid de komende jaren zal monitoren en waar nodig van kritisch commentaar zal voorzien.

Uitgangspunt voor de Vernieuwingsagenda is dat alle initiatieven uit eigen middelen worden gefinancierd, zonder extra contributieverhoging en zonder aantasting van het weerstandsvermogen van de NBA. Daarvoor wordt in de begroting van 2019 ruimte gemaakt, door enkele andere activiteiten strakker te plannen, te verminderen of te beëindigen.

NBA NIEUWS

Communicatie over continuïteit moet beter

Ondernemingen en instellingen moeten in het bestuursverslag altijd over hun continuïteit rapporteren. Dat stelt de Stuurgroep Publiek Belang van de NBA in een green paper over organisatiecontinuïteit.

De stuurgroep pleit er voor dat organisaties altijd een paragraaf 'toekomstbestendigheid' opnemen in het bestuursverslag. De leiding van een organisatie legt daarin uit welke risico's, onzekerheden en veronderstellingen op korte en langere termijn de continuïteit beïnvloeden. De accountant controleert de onderbouwing van deze paragraaf en verwerkt zijn oordeel in de controleverklaring.

Red flag

Tot nu toe wordt er door de leiding van organisaties en accountants vooral gecommuniceerd over continuïteit als sprake is van aanzienlijke onzekerheden op dit gebied. Elke verwijzing naar continuïteit wordt daardoor door gebruikers van het jaarverslag gezien als een *red flag*. Dat doet geen recht aan het belang van continuïteit voor alle belanghebbenden bij een organisatie. De stuurgroep wil een situatie creëren die meer recht doet aan de verantwoordelijkheden van bestuur en accountant en die tegemoet komt aan de belangen van alle betrokkenen bij een organisatie. Het pleidooi van de stuurgroep voor het verplicht opnemen van een para-

graaf over toekomstbestendigheid in het bestuursverslag richt zich op alle organisaties die onder de wettelijke controleplicht vallen. Dat gaat verder dan de Nederlandse Corporate Governance Code, die voorschriften over continuïteit richt op beursgenoteerde ondernemingen.

Consultatie

Het green paper over organisatiecontinuïteit is ook bedoeld als uitnodiging aan stakeholders om in gesprek te gaan over het voorstel van de stuurgroep. Daarom is in het document een aantal consultatievragen opgenomen. Uiteindelijk wil de beroepsorganisatie een white paper uitbrengen met een finale opinie ten aanzien van verslaggeving over continuïteit.

Kompas voor controlekwaliteit

De Stuurgroep Publiek Belang presenteerde op 30 april 2018 een white paper als 'kompas voor controlekwaliteit'. Het document geeft geen eenduidige definitie van kwaliteit, maar wel vier leidende principes. Dienen van het publiek belang staat daarbij voorop.

In juni 2017 publiceerde de stuurgroep, waarin vertegenwoordigers van accountantskantoren en de NBA werken aan uitvoering van de Veranderagenda Audit, een green paper over controlekwaliteit. De reacties op dat discussiestuk zijn nu verwerkt in een white paper 'Waar het om gaat, kompas voor controlekwaliteit'. De publicatie gaat in op de vraag hoe controlekwaliteit in de accountancy tot stand komt en waar gebruikers van gecontroleerde bedrijfsinformatie op mogen rekenen.

Bepalende principes

Een harde, eenduidige definitie van controlekwaliteit zou geen recht doen aan de weerbarstige praktijk en de vele dilemma's die zich daarin voordoen, aldus de stuurgroep. Een accountant bepaalt zelf, gegeven de omstandigheden, wat hij of zij moet doen om kwaliteit te leveren en is getraind in professionele oordeelsvorming. Dat vraagt om bewegingsruimte en daarmee niet om een harde definitie. Een accountant moet juist de ruimte hebben om het eigen vakmanschap te laten zien zonder te worden geleid door strikte instructies over kwaliteit. Het white paper biedt wel 'bepalende principes', aan de hand waarvan de professional zijn eigen oordeel kan vormen. Het dienen van het publiek belang prevaleert daarbij boven andere perspectieven op kwaliteit.

De beroepsstandaarden geven houvast, maar kwaliteit is meer dan alleen het volgen en toepassen van standaarden, stelt de publicatie. Een accountant opereert haast per definitie in grijze gebieden waar geen eenduidige visies zijn. Hij moet de dialoog durven aangaan als daar discussie over bestaat en dan beargumenteerd uitleggen waarom je tot bepaalde afwegingen komt. Leden vanuit diverse kantoren en ook de NBA Young Profs hebben meegewerkt aan de publicatie. "Met hun enthousiasme en kritische inbreng hebben young profs van verschillende kantoren ons uitgedaagd om een helder standpunt in te nemen, dat toegankelijk te formuleren en ook aan te geven dat we niet alles weten, dat principes leidend zijn en dat wij samen als kantoren en teams op reis zijn om het publieke belang

NBA NIEUWS

te dienen”, aldus Marco van der Vegte, als NBA-bestuurslid nauw betrokken bij het onderwerp controlekwaliteit.

Dashboord

De NBA gaat in de komende tijd het gesprek over controlekwaliteit voort-

zetten, onder andere via een bijeenkomst met jonge accountants. Daarnaast moet een werkgroep, in het kader van de Veranderagenda Audit, kennis en begrip van de beroepsstandaarden verbeteren. Ook staat het zichtbaar werken aan

betere kwaliteit in de hele sector centraal in de vernieuwingsagenda die recent door de NBA is gepubliceerd. Zo moeten de kwaliteitsprestaties van kantoren in de toekomst permanent zichtbaar worden via een Dashboard Accountancy.

Kwaliteitsgerichte cultuur

De Stuurgroep Publiek Belang van de NBA publiceerde op 7 mei een reeks *good practices*, die accountantskantoren kunnen gebruiken om een meer kwaliteitsgerichte cultuur te bewerkstelligen.

Accountantsorganisaties, groot of klein, kunnen op het gebied van kwaliteitsverbetering veel van elkaar leren. In de reeks publicaties delen accountantskantoren hun ervaringen op het gebied van kwaliteitsverbetering, zodat andere kantoren deze kunnen gebruiken voor hun eigen verbeterprogramma.

De publicatie gaat in op de volgende onderwerpen:

- Een goede oorzakenanalyse
- Missie, visie en strategie laten leven
- Een kwaliteitsgerichte cultuur
- De kwaliteits- en veranderagenda bewaken
- De toon aan de top
- Beoordelen en belonen in lijn met kwaliteit

Aan de hand van gesprekken met professionals uit de praktijk zijn de *good practices* als handvatten uitgewerkt. De voorbeelden betreffen zowel structuur als cultuur: systemen enerzijds, gedrag, normen en waarden

anderzijds. De *good practices* zijn voorbeelden van grote kantoren, maar ook bruikbaar voor kleinere kantoren en toepasbaar voor bestuurders, partners en werknemers.

De publicatie maakt onderdeel uit van het project Veranderagenda Audit. Daarmee werkt de beroepsgroep aan duurzame kwaliteitsverbetering van de accountantscontrole. Als vervolg op de publicatie organiseert de NBA na de zomer masterclasses voor beleidsbepalers van grote en kleine kantoren, voor het bespreken en verdiepen van *good practices* binnen de sector.

MCA wil meer vaart en diepgang

De accountancy moet meer vaart maken met het ingezette veranderproces. Ook is meer diepgang nodig, stelt de Monitoring Commissie Accountancy (MCA) in haar tweede rapport over de voortgang van de kwaliteitsverbeteringen in de accountancy.

Volgens de commissie moet de sector “nu écht doorpakken om binnen redelijke termijn zelf nog te kunnen komen tot de noodzakelijke structurele kwaliteitsverhoging, de daad-

werkelijke cultuur- en gedragsverandering en een toekomstbestendig vertrouwensherstel”.

De MCA erkent wel dat er “flinke vorderingen” zijn gemaakt met de invoering van de 53 maatregelen uit het verbeterplan. In het publiek belang uit 2014. Maar bewijs voor de werking van het pakket maatregelen is er niet, althans de effecten zijn nog onvoldoende aantoonbaar. Volgens de commissie moet de sector meer tempo maken, anders loopt het

beroep het risico om de regie over het eigen veranderproces te verliezen.

NBA-voorzitter Pieter Jongstra stelt in een reactie dat de sector “ontegengesteld de weg omhoog heeft gevonden vanuit een diep dal. Die weg laten we niet meer los. De MCA moedigt ons aan om het verandertempo te versnellen”.

De monitoringcommissie verwacht in de tweede helft van 2019 met een derde rapport te komen.

NBA NIEUWS

Jaaroverzicht 2017: van Veranderagenda Audit tot visie- ontwikkeling

Visieontwikkeling, Veranderagenda Audit, verplicht onderwerp frauderisicofactoren, SBR, Ledengroep-activiteiten, mkb-activiteiten en meer. Het Jaaroverzicht 2017 van de NBA is opnieuw in een interactieve, digitale vorm gegoten en vormt zo een beeldend verslag van de activiteiten van het afgelopen jaar. Het is te vinden via nba.nl.

In memoriam

Met leedwezen maakt het bestuur van de NBA melding van het overlijden van twaalf collega's.

Marinus Petrus Bernardus Berben RA, Valkenswaard, overleden 10 januari 2018, 77 jaar

Matheus Marinus Cornelis Berben AA, Aarle-Rixtel, overleden 2 september 2017, 81 jaar

Jan Fokke de Boer RA, Haren, overleden 2 april 2018, 69 jaar

George Kok AA, Voorschoten, overleden 1 april 2018, 54 jaar

Jaap Laning AA, Giethmen, overleden 13 maart 2018, 54 jaar

Jozef Johannes Hubertus Offermans RA, Maria Hoop, overleden 5 april 2018, 61 jaar

Meine van Oosten AA, Bedum, overleden 13 december 2017, 72 jaar

Gerrit Willem Cornelis Rijnveld RA, Heiloo, overleden 16 april 2018, 88 jaar

Magdalena Yolande Strijkers RA, Amsterdam, overleden 28 februari 2018, 69 jaar

Peter Hendrik Timmerman AA, Soest, overleden 11 januari 2018, 63 jaar

Cornelis Joannes de Valk AA, Werkhoven, overleden 27 februari 2018, 66 jaar

Wilhelmus Cornelis Gerardus van Zijl AA, Houten, overleden 4 mei 2018, 63 jaar

Colofon accountant

Kwartaalmagazine van de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants

Achtste jaargang

De in dit tijdschrift voorkomende meningsuitingen mogen niet worden gezien als officiële zienswijzen van de NBA, tenzij zulks uitdrukkelijk is vermeld. Overnemen van de inhoud van dit tijdschrift is mogelijk met bronvermelding. ISSN 2211-5382.

REDACTIE

Marc Schweppe, hoofdredacteur
Marja Brouwer-Franken, eindredacteur
Björn Remmerswaal, redacteur
drs. Erwin Breij, webredacteur

REDACTIEADRES

NBA, Postbus 7984, 1008 AD Amsterdam, telefoon 020-3010368, e-mail redactie@accountant.nl

WEBSITE

www.accountant.nl

MEDEWERKERS

mr. Lex van Almelo, Bert Bakker, Jan Jaap Boontjes, Adrie Boxmeer, Ronald Bruins, drs. Geert Dekker, drs. Rob Heinsbroek, drs. Homme Idzerda RA, drs. Lieuwe Koopmans, dr. Luc Quadackers, Bart Reekers RA, Henk Vlaming, drs. Nart Wielard

BEELD

ANP, De Beeldredacteur, VRHL, Marja Brouwer

ABONNEMENTEN

NBA, Postbus 7984, 1008 AD Amsterdam, telefoon 020-3010323, prijs € 96 per jaargang, voor studerende € 48, losse nummers € 25, prijzen inclusief btw. Abonnementen kunnen op elk

gewenst tijdstip ingaan en lopen automatisch door, tenzij dertig dagen voor de vervaldatum schriftelijk wordt opgezegd. Adreswijziging mailen naar boekhandel@nba.nl.

VORMGEVING

VRHL Content en Creatie, Alphen aan den Rijn, www.vrhl.nl

ADVERTENTIES

Elma Media BV, Postbus 18, 1720 AA Broek op Langendijk
Contactpersoon: Rob Stavenuiter, telefoon 0226-331638, e-mail r.stavenuiter@elma.nl

DRUKKERIJ

Senefelder Misset Doetinchem

© 2018 NBA

Niets uit deze uitgave mag worden gereproduceerd door boekdruk, foto-offset, fotokopie, microfilm of welke andere methode dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de uitgever. Accountant bevat informatie en wen-

ken, die met de meeste zorgvuldigheid zijn samengesteld. NBA en de bij deze uitgave betrokken redactie en medewerkers aanvaarden geen aansprakelijkheid voor mogelijke gevolgen die zouden kunnen voortvloeien uit het gebruik van de in deze uitgave opgenomen informatie en wenken.

Wij hebben ons best gedaan om alle rechthebbenden met betrekking tot (foto)materiaal in dit magazine te achterhalen. Eenieder die meent dat zijn/haar materiaal zonder voorafgaande toestemming hier is gebruikt, verzoeken wij om zich tot ons te wenden.

